10125

IV

Bibl. Jag.

Bibl. Jag. 1

Ekscelencyo!

Na czas pozorny w obradach parlamentu wstąpiłem do służby wojskowej i jestem w polu niedaleko Czerniowic.

Udaję się do Waszej Ekscelencyi z uprzejmą prośbą w następującej sprawie:

Komendant mój, Kapitan audytor Karol Spigelski wniósł podanie

Do ministerstwa wojny
o przeniesienie go ze wspólnej
armii do honwedów wo-
gierskich i ma zapewnie-
nie w ministerstwie hon-
wedów przez że będzie przy-
jęty, jeżeli ministerstwo
wojny go zwolni.
W ministerstwie wojny
zasadniczo przeciw jego
prośbie nie ma sprzeciwu,
ale chcą go zwolnić dopiero
po ukończeniu wojny.
Spiegelski jest justitiarsze

zatem przy 36. dywizyi
węgierskiej, jest Kroatem
i ze względów osobistych
zależy mu bardzo na
tem, by podanie jego
było zaraz przychylnie
załatwionem.

Proszę zatem uprzejmie
o pomówienie z
ministrem wojny,
by polecił zaraz załatwić
przychylnie podanie
Spiegelskiego.

Uczynienie zadość prośbie Spigelskiego nie powinno napotkać na trudności; bo dla wojskowości jest obojętnem, czy Spigelski prowadzony jest w stanie ministerstwa wojny czy komendów, użytym może być tam mimo to, gdzie komenda armii uzna za stosowne.

Mnie z rozmaitych względów bardzo zależy na przychylnem załatwieniu podania, dlatego bardzo proszę o jego poparcie.

Przy tej sposobności łączę wyrazy czci i szacunku i kreślę się uniżonym sługą.

Dr. Stanisław Biały
poseł do Rady państwa
obecnie porucznik audytor
przy 36. D. poczta polowa 634

Bibl. Jag. 3

INSTYTUT EKONOMICZNY N. K. N.
KRAKÓW, KROWODERSKA 26.

Kraków, dnia 3 marca 1916

Wielce Szanowny Panie Prezesie !

Korzystając z pobytu JWPana Prezesa w Wiedniu ,polecam Mu gorąco następującą sprawę:. Komenda Twierdzy zaopiniowała przychylnie nasze podania o otwarcie drugiego Kursu ekonomiczno-handlowego dla superarbitrowanych żołnierzy i Biura pośrednictwa pracy dla sup.żołnierzy w Krakowie.Obecnie podania te znajdują się w ministerstwie obrony krajowej i chodzi o poparcie ich u odnośnego referenta.Zwracam się więc z prośbą do JWPana Profesora ,by był łaskaw polecić komuś z wpływowych osób interwencyę w ministerstwie,które nie ulega wątpliwości zatwierdzi pomyślne orzeczenie c.i k.Komendy Twierdzy.

Miło mi zawiadomić przy tej sposobności WPana Prezesa,iż praca prof.Górskiego p.t."Braki produkcyi krajowej w Galicyi" obejmująca przeszło 8 arkuszy druku w tych dniach wyjdzie,a pierwszy tom mojej pracy opuści prasę za 3-4 tygodni.

Równocześnie otrzymałem rękopis prof.Dra.Weigla z lwowskiej Polit".O Komasacyi",a prof.Dr.Krzyżanowski przygotowuje dla nas pracę p.t."Wojna,a życie gospodarcze " w odniesieniu do ziem polskich.W przygotowaniu są również prace prof.Polit.Haswalda i Dra. Słuszkiewicza "O przemyśle polskim".

Korzystam ze sposobności,by zapewnić JWPana Prezesa o moim najgłębszym szacunku i poważaniu

Lem Brzozowski

Instytut ekonomiczny
założony z inicyatywy N. K. N.

P.S.Czy nie zechciałby łaskawie interweniować w min.obrony kraj. poseł Halban,lub hr.Michałowski ?

Kraków, dnia 8 marca 1916

Wielce Szanowny Panie Prezesie !

Korzystając z pobytu JWPana Prezesa w Wiedniu, polecam Mu gorąco następującą sprawę. Komenda Twierdzy zaopiniowała przychylnie nasze podania o otwarcie drugiego Kursu ekonomiczno-handlowego dla sperarbitrowanych żołnierzy i Biura pośrednictwa pracy dla sp.żołnierzy w Krakowie. Obecnie podania te znajdują się w ministerstwie obrony krajowej i chodzi o poparcie ich u odnośnego referenta. Zwracam się więc z prośbą do JWPana Profesora, by był łaskaw polecić komuś z wpływowych osób interwencyę w ministerstwie, które nie ulega wątpliwości zatwierdzi pomyślne orzeczenie c.i k.Komendy Twierdzy.

Miło mi zawiadomić przy tej sposobności WPana Prezesa, iż praca prof.Górskiego p.t."Braki produkcyi krajowej w Galicyi" obejmująca przeszło 8 arkuszy druku w tych dniach wyjdzie, a pierwszy tom mojej pracy opuści prasę za 3-4 tygodni.

Równocześnie otrzymałem rękopis prof.Dra.Weigla z lwowskiej Polit."O Komasacyi", a prof.Dr.Krzyżanowski przygotowuje dla nas pracę p.t."Wojna, a życie gospodarcze" w odniesieniu do ziem polskich. W przygotowaniu są również prace prof.Polit.Haswalda i Dra. Sieszkiewicza "O przemyśle polskim".

Korzystam ze sposobności, by zapewnić JWPana Prezesa o moim najgłębszym szacunku i poważaniu

P.S. Czy nie zechciałby łaskawie interweniować w min.obrony kraj. poseł Halban, lub hr.Michałowski.

2015

4

INSTYTUT EKONOMICZNY N. K. N.
KRAKÓW, KROWODERSKA 26.

Kraków, dnia 5 VI 1916

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie!

Ośmielam się w myśl życzenia Wsz. Pana Profesora przypomnieć Mu sprawę drugiego tomu mej pracy „Rozwój gospodarczy nowoczesnej wsi polskiej". Drukarnia posiada już od przeszło miesiąca rękopis drugiego tomu i czeka na dyspozycję JWP Prezesa. (List zwrócony do drukarni leży na biurku Pana Prezesa).

Łączę wyrazy najgłębszego szacunku i poważania

Leon Wł. Biegeleisen

Instytut ekonomiczny
założony z inicyatywy N. K. N

Bibl. Jag. 5

Instytut ekonomiczny NKN.
Kraków, Krowoderska 26.

Kraków, Krowoderska, dnia 2.8.
1916.

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie !

Licząc się z koniecznoscią wprowadzenia jaknajdalej idących oszczędnosci w prowadzeniu Instytutu ekonomicznego NKN., postanowiliśmy w porozumieniu z Departamentem Skarbowym i z polecenia Prezydyum NKN ograniczyc personal Instytutu do jednej siły płatnej, tj. do siły pisarskiej (p. Reickówna).

Co do mnie zrzekłem się z dniem Igo lipca br. mojej pensyi. Budżet Instytutu wynosi obecnie 242 Kor. miesięcznie, minimalną więc kwotę, jeśli się zważy jak znaczne agendy obejmuje obecnie Instytut ekonomiczny.

Wobec tego dwie dotychczasowe siły , p. Ptaszkowicz i p. Skubiszewski z dniem Igo sierpnia przestają pobierać pensye ; zapowiedziano to im z dniem Igo lipca br. Pan Skubiszewski odchodzi zupełnie z Instytutu, pan Ptaszkowicz oświadczył gotowosc pracowania przez jakis czas bezinteresownie.

W Kas. Prezesa

Równocześnie miło mi zawiadomic , że akcya wydawnicza Instytutu ekonomicznego dzięki uzyskaniu odpowiednich subwencyi , nie ulegnie zwłoce. Obecnie w druku są : praca Dra. Edwarda Grabowskiego : "Rozwój skupień ludności na ziemiach polskich", którą wydaje księgarnia Altenberga pod firmą Instytutu ekonomicznego (zeszyt VII i VIII) praca Radcy dworu , Romana Ingardena : "Drogi wodne w Polsce (zeszyt XIV i XV), moja praca , tom II.(zeszyt XVI, XVII i XVIII), praca Dra. ks. Mytkowicza : " Wychodźctwo sezonowe ,(zeszyt XIX i XX), Pracę radcy dworu Ingardena pierwszorzędnej wartosci , drukujemy przy przyczynieniu się

Towarzystwa technicznego w Krakowie i subwencyi, ks. Dra. Mytkowicza - przy przyczynieniu się ~~ks. Doktora~~ autora.

Dotychczas otrzymał Instytut 1000 Kor. subwencyi z krajowej komisyi nad inwalidami. Obecnie wyjeżdżam na wojskowy urlop dwutygodniowy do Zakopanego, a potem ~~do~~ na parę dni Warszawy, gdzie poczynię kroki nawiązania stosunków Instytutu ekonomicznego z ekonomistami warszawskimi. Po powrocie zdam sprawozdanie, obecnie nie mogąc z powodu wyjazdu osobiście stawić się u Jasnie Wielmożnego Pana Prezesa, łączę na tej drodze wyrazy najgłębszego szacunku i poważania.

Dr. Leon Władysław Biegeleisen

Instytut ekonomiczny
założony z inicyatywy N. K. N.

7

NACZELNY KOMITET NARODOWY

Kraków, dnia 5/XI 1916.
Gołębia 20, II. p.

L. .....

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie!

Z polecenia posła Halbana ośmielam się przypomnieć Jwemu Prezesowi sprawę omówienia z Exc. Bobrzyńskim Woli Instytutu o kwestyi wyodrębnienia Galicyi. Prezydyum Instytutu zjawi się swego czasu u Exc. Bobrzyńskiego, by mu zaofiarować usługi dla prac przygotowawczych nad wyodrębnieniem Galicyi.

Łączę wyrazy najgłębszego szacunku

Leon Władysław Biegeleisen

8

Instytut ekonomiczny NKN. dnia 2.III.1917 .

Kraków, Krowoderska 26 .

KURS EKONOMICZNO-HANDLOWY
DLA INWALIDÓW I SUPERARBITROWANYCH

Jaśnie Eielmożny Panie ,

Zapraszam Jaśnie Wielmożnego Pana uprzejmie na otwarcie kursu ekonomiczno-handlowego dla inwalidów , które odbędzie się dnia 3 marca o godzinie 4-tej po poł. w Studyum rolniczem , Aleja Mickiewicza 17, I.p.

Łączę wyrazy głębokiego poważania .

sekretarz Instytutu

KIEROWNIK
KURSÓW NAUKOWYCH
DLA INWALIDÓW.

Dr Leon Władysław Bregoleiec

C. K. NAMIESTNICTWO
CENTRALA KRAJOWA DLA GOSPODARCZEJ ODBUDOWY GALICYI.
SEKCYA ROLNICZA.

SEKRETARYAT GENERALNY.
Referat dla spraw polityki agrarnej.

Kraków, dnia 30 marca 1917

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie!

Uprzejmie proszę, o łaskawe podpisanie podania Instytutu ekonomicznego, o subwencyę do Namiestnictwa Centrali dla gospodarczej odbudowy kraju, którą mamy otrzymać na cele wydawnictw i pisma . Ponieważ wiem, że Jaśnie Wielmożny Pan Prezes dziś wyjeżdza, prosiłbym uprzejmie o podpisanie i łaskawe oddanie podania oddawcy.tej karty.

Łączę wyrazy najgłębszego szacunku

Leon Władysław Rozwadowski

REDAKTOR NACZELNY
»ODBUDOWY KRAJU«
MIESIĘCZNIKA POŚWIĘCONEGO SPRAWOM
GOSPODARSTWA NARODOWEGO
ORGANU OBYWATELSKIEGO KOMITETU
ODBUDOWY WSI I MIAST W KRAKOWIE.

REDAKCYA I ADMINISTRACYA:
INSTYTUT EKONOMICZNY KRAKÓW,
UL. KROWODERSKA L. 26.

Kraków, dnia 6go lipca 1917

Ekscelencyo Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie !

Mimo najszczerszych chęci nie mogę dziś z rana stanąć na wezwanie Ekscelencyi, gdyż mam posiedzenie Rady przybocznej Sekcyi rolniczej, Centrali dla gospodarczej odbudowy kraju.-

Proszę więc najłaskawiej wybaczyć, że zjawię się dopiero jutro z rana.-

Korzystam ze sposobności, by zapewnić Jego Ekscelencyę

o moim najgłębszym szacunku

Leon Wacław Brzeziński

11

C. K. NAMIESTNICTWO
CENTRALA KRAJOWA DLA GOSPODARCZEJ
ODBUDOWY GALICYI.

SEKCYA ROLNICZA.

SEKRETARYAT GENERALNY.
Referat dla spraw polityki agrarnej.

Ekscellencyo.

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie

Dałem znać Prof. Krzyżanowskiemu, że o 4 tej mamy się pisać u W. Ekscellencyi w liczbie 4/N. K. N. jutro we wtorek.

Łączę wyrazy wysokiego szacunku i poważania

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute

Gattung: C

Eingangsnummer: 218

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

:- president jaworski wien hotel muetter

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus ~~Zens~~ Krakow

Aufgenommen von K 218 auf Ltg. Nr.

am 23 OKTOBER 1915 um ... Uhr ... M. ... Mitt.

durch: B- C-K

=" zens krakow 4.+ 1614,-33,-22,-12,-10- n ... Uhr ... M. ... Mittag.

:- gesuch um subwention fuer handelsekonomische kurse fuer superarbitrierte legionaere beim landesausschuss in biala eingereicht bitte um interwention beim exellenz niezabitowski und mitglie dr jahr :- dr biegeleisen .+

1331

D. S. Nr. 769. (Auflage 1915.)

Bibl. Jag. 13

Poczta polowa 378.

W A S Z A E K S C E L E N C Y O !

Proszę mi wybaczyć, że ośmielam się zwrócić do Waszej Ekscelencyi z prośbą o poparcie swym wpływem mej sprawy w tej nadziei, że Wasza Ekscelencya, przy swej znanej ogólnie łaskawości prośby mej za złe nie weźmie.

Z wybuchem wojny zgłosiłem się, przejęty uczuciem patryotycznem dobrowolnie w pole, zostałem jednak dopiero na skutek mego podania do Tronu odkomenderowany z początkiem stycznia 1915., jako stary, doświadczony urzędnik pocztowy do poczty polowej.

Przydzielono mnie dla celów organizacyi, wówczas jeszcze prywatnych urzędów polowych Nr.1 i 2. Legionów Polskich, w których dotychczas służę.

Sądzę, że nie tylko stanąłem na wysokości zadania, lecz także w obecnych stosunkach, przy braku urzędników pocztowych Polaków, oddałem wielkie usługi przy urządzeniu polskiego kursu pocztowego w Warszawie i wyszkolenie pokaźnej liczby tęgich polskich urzędników pocztowych, których będzie można użyć kiedyś w służbie w Królestwie Polskiem.

Za przeprowadzenie tego kursu spotkało mnie ze strony Komendy Legionów Polskich najpochlebniejsze uznanie, bo jak się właśnie dowiedziałem, zostałem ponownie podany do drugiego już z rzędu odznaczenia.

Niestety, po zasięgniętych informacyach, dowiedziałem się, że urzędnikom poczt polowych nie nadaje się po raz wtóry odznaczeń wojennych.

./.

Obecnie pełnię już obowiązki 26 lat w państwowej służbie pocztowej; przed siedmiu laty zdałem z dobrym wynikiem egzamin na kierownika urzędu pocztowego i przez długie lata sprawowałem funkcye kontrolora pocztowego, jako kierownik większych urzędów pocztowych w Czechach północnych, a od trzech lat przyznano mi pobory VIII.klasy rangi /:pobory starszego kontrolora poczty, wzgl. starszego kierownika poczty:/.

Mimo, że nigdy w niczem nie uchybiłem służbie, pełniąc ją nienagannie, nie uwzględniono mych z górą dziesięciu podań o awans, co mi tembardziej sprawia przykrość, że moi o wiele młodsi koledzy otrzymali go już obecnie i piastują godność starszych kontrolorów poczty wzgl. starszych kierowników poczty.

Opierając się na zamiarze c.k. Ministerstwa handlu posunięcia na wyższy stopień rangi tych starszych nadoficyałów pocztowych, którzy w myśl pragmatyki urzędniczej otrzymują pobory wyższej rangi, do których i ja należę, wniosłem prośbę o nadanie mi charakteru, ewent. zamianowanie mnie st. kontrolorem poczty.

Niestety, prośbę moją załatwiono odmownie.-

W uznaniu moich zasług zajęła się Komenda Legionów moją sprawą i wniosła, przy załączeniu mej odmownie załatwionej prośby, z dn. 3.8.1917. L. 2319. przez c.k. Generalną Dyrekcyą poczt polowych podanie do c.k. Ministerstwa handlu o nadanie mi charakteru, ewentualnie nominacyi na starszego kontrolora poczty.

Ponieważ od tego czasu upłynęło już z górą 3 miesiące, a mnie trapi obawa o załatwienie mej sprawy, ośmielam się zwrócić do Waszej Ekscelencyi z najpokorniejszą prośbą o łaskawe poparcie mej sprawy.

Prosząc jeszcze raz o łaskawe poparcie

kreślę się z najgłębszym szacunkiem

uniżony sługa

Wilhelm Fjier

c.k. st. oficyał i kierownik
Poczty polowej 378.

Wodnicki
Stadnicki Stanisław

T. Z.
Bobn
Sterdy
Jędrzejow Q
Morawski St
Tarnowski St
Belinski
Stanyszyn
Korytow
Bełzki St
Gołuchow
Janiszów
Kozmian

12 K.
20
10
42

25.5.30

75
125
1325

Czayk
Lubomir
Gołek
Osuch
Kysoc
Bawor
Burek

abrah
Götz
Jawor
Starow
Halban
Haller
Steinhaus
8 Dembin
9 Bosner
10 Stern

42
1
43
2 150

Matach
Serwator

Mowa Teodor

Kraków, 25. sierpnia 1915.

15

1091

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie!

Cenne pismo JWPana odebrałem wczoraj wieczorem i pośpieszam Mu donieść, że cenzura polityczna nie należy do zakresu mego działania. Miło mi jednak będzie wystarać się u odnośnego referenta, by cenzurę mów JWPana o ile możności przyspieszył.

Łączę wyrazy wysokiego poważania

W. Niesiadecki Obtg.

17

Der k. und k. gemeinsame
Finanzminister.

29

Wiedeń d. 3/12 1914.

Mój drogi Panie Kolego!

Mam zaszczyt, za zwrotem otrzymanego projektu, przesłać na ręce Pańskie przestylizowany projekt w oryginale wraz z trzema odpisami i proszę o wiadomość, czy i jak ma ostatecznie wyglądać rezolucya, którą Panowie chcą przedłożyć rządowi.

Z wyrazem najserdeczniejszym

[illegible]

5.29

Bibl. Jag.

Das am 16. August 1914 in Krakau von allen polnischen Parteien eingesetzte oberste National-Komitee hat sich bisher, in Gemäßheit seines ursprünglichen, der Regierung und dem Oberkommando bekannten Programmes, auf die Bereitstellung polnischer Legionen auf österreichischem Gebiete beschränkt.

Anregungen aus dem Königreiche Polen auf Ausdehnung der Tätigkeit auf dieses letztere Territorium, sowie darauf gestützte Anträge einzelner Komitee-Gruppen wurden von der Majorität stets abgelehnt.

Nun scheint die jüngste Kriegsphase den Truppen unserer Monarchie die Möglichkeit zu eröffnen, im Anschlusse an die nord-westliche galizische Grenze geschlossene Gebiete des Königreiches in Besitz zu nehmen. Indem das Komitee in der so durchgeführten Besetzung jener Gebiete eine tatsächliche Ausdehnung des Territoriums der Monarchie erblickt, glaubt es den Zeitpunkt gekommen zu sehen, seine Tätigkeit auf diese neuen angrenzenden Gebietsteile der Monarchie ausdehnen zu sollen.

Das Komitee hat seine diesfällige

./.

Bereitwilligkeit in seiner Sitzung vom 22. November beschlußweise ausgesprochen und die Ausführung dieses Beschlusses von der Zustimmung des Ministeriums des Äußern und des Oberkommandos abhängig gemacht. Das Komitee würde sich nach erfolgter Zustimmung dieser zwei hohen Stellen zunächst, ebenso wie bisher in Galizien, auch in den okkupierten angrenzenden Gebieten darauf verlegen, die Bevölkerung der letzteren für die finanzielle und persönliche Förderung der, einen Teil der österr.-ung. Armee bildenden Legionen zu gewinnen und im Sinne der bekannten generellen Allerhöchsten Ermächtigung neue aus Ausländern bestehende Formationen dieser Legionen in den okkupierten Territorien - die Sicherung der vollwertigen Bewaffnung dieser Neuformationen vorausgesetzt - aufstellen.

Das Komitee wäre jedoch bereit, der Regierung und dem Oberkommando mit deren Zustimmung auch noch gewisse Dienste auf dem Gebiete der Zivilverwaltung zu leisten.

Wenn auch das Komitee als solches sich, wie oben bemerkt, von jeder Tätigkeit im Königreiche Polen ferngehalten hat, haben manche seiner Mitglieder ,

./.

insbesondere jene, welche die Anregung zur Ausdehnung des Wirkungskreises auf das Königreich Polen gaben, in diesem Lande an Ort und Stelle manche Informationen gesucht und sind zu diesem Zwecke in den einzelnen Bezirken mit namhafteren Faktoren in Fühlung getreten. In Folge dieser Privattätigkeit vieler seiner Mitglieder verfügt das Komitee über eine gewisse Sach- und Personenkenntnis in den benachbarten Gebieten des Königreiches und insbesondere auch über eine Anzahl von Inländern, welche sich jene Kenntnisse im Königreiche anzueignen in der Lage waren.

Sollten daher die von der Monarchie in den einzelnen okkupierten Bezirken und Gouvernements einzusetzenden staatlichen Organe auf die dem Komitee zur Verfügung stehenden Informationen reflektieren, so ist das Komitee bereit, für jeden Bezirk unter seiner Verantwortung einen verläßlichen Mann beizustellen, der den Behörden Anträge erstattet und Ratschläge unterbreiten wird, soferne den Behörden die Pflicht auferlegt wird, den Vertrauensmann des Komitees unverbindlich anzuhören.

557 22

Wiedeń d. 21/4 915.

Wielmożny Panie Prezesie!

Imieniem żony mojej mam zaszczyt prosić Pana Prezesa, by zechciał przyjąć dla Siebie i Świetnego Komitetu, któremu przewodniczy, wyrazy najszczerszego podziękowania za ofiarowaną jej łaskawie odznakę Komitetu. Pozostanie to dla niej miłą zawsze pamiątką.

Raczy Pan Prezes przyjąć zapewnienie prawdziwego szacunku i poważania mojego

[illegible]

31/12/1915 24

07031

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Eingangsnummer:

praesident dr von jaworski
studencka 14 krakau

1637

Die Telegraphenverwaltung übernim[illegible] hinsichtlich der ihr zur Beförd[illegible] oder Bestellung übergebenen Teleg[illegible] keine wie immer geartete Verantw[illegible]

220 WDN 31 XII 915 pp
EPST

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von ..... auf Ltg. Nr. .....
am ..... 191 ..... um ..... Uhr ..... M. ..... Mitt.
durch: .....

6

..... Nr. wien 11.+ 1042 17 31 1= ..... 191 ..... um ..... Uhr ..... M. ..... Mittag.

= schriftstuecke werden am dritten jaenner uebergeben meine
herzlichsten neujahrswuensche =
= bilinski +

D. S. Nr. 769. (Auflage 1915.)

KRAKAU 1

31 XII 17 8a

Bibl. Jag. 25

PREZES KOŁA POLSKIEGO

1704

Wiedeń d. 3/1 1916.

Czcigodny Panie Prezesie!

W załączeniu pozwalam sobie przesłać Panu koledze kochanemu formalny projekt umowy pomiędzy NKN i Kołem polskiem. Umowa ta musiałaby być uchwaloną w NKN i w komisyi politycznej Koła, jakoteż na jej wniosek w pełnem kole. Przedtem musiałaby także zapaść uchwała stronnictwa socyalno-demokratycznego.

Może mi więc wolno będzie prosić Pana Prezesa, by się zechciał w formie stosownej porozumieć z członkami NKN i po odbyciu zgromadzenia stronnictwa soc.-dem. pofatygować się łaskawie do Wiednia. Komisyi i jej członkom nie jest

./.

jeszcze wcale znanym mój projekt.

Ponawiając życzenia moje noworoczne dla całej Zwykłeństwa rodziny, proszę drogiego Pana Kolegi przyjąć wyrazy najszczerszego szacunku i poważania

[illegible]

02521

12/1/1:16

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Eingangsnummer:

praesident von jaworski
studencka 14- krakau

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

8 WDN 12 I 916, NR
EP 9A

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von ..... auf Ltg. Nr. .....

am ..... 191 ..... um ..... Uhr ..... M. ..... Mitt.

durch: .....

+ de zens wien 9--2491 14 11 8- n .-

91 ..... um ..... Uhr ..... M. ..... Mittag.

.- stehe mit vergnuegen zur verfuegung freitag mitags .- bilinski .-

D. S. Nr. **769.** (Auflage 1915.)

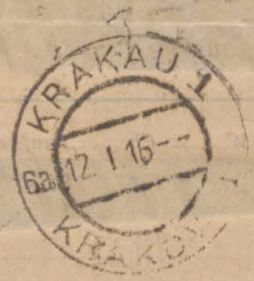
KRAKAU 1
12. I 16--
KRAKAU

Bibl. Jag.
28

PREZES KOŁA POLSKIEGO

1785

Wiedeń dnia 15.stycznia 1916.

Wielce Szanownego Pana Prezesa

mam zaszczyt zaprosić na poufną konferencyę w piątek dnia 21.stycznia br.o godzinie 5ej popołudniu w mojem biurze przy I.Wallnerstrasse 1.

Proszę i przy tej sposobności przyjąć zapewnienie prawdziwego szacunku i poważania mojego.

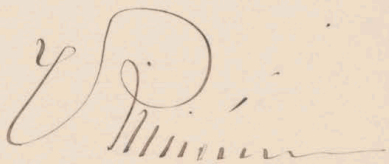

1462 21/1/1916 30

10757

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: ..... Eingangsnummer: .....

praesydent von jaworski

studencka 14 krakau ,=

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

№ 18.W 21.STCZ XVI. TYCZ...

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von ..... auf Ltg. Nr. .....

am 4 191 um Uhr M. Mitt.

durch

s wien 9:-4940-36 21 1,35 s = ... Ch .....) aufgegeben am ..... 191 um Uhr M. Mittag.

heutyge konferenz konnte nycht mehr verschoben werden entschejdung wird selbstverstaendlich erst in ihrer anwesenheit bins bins erfolgen worueber ich von ihnen nachricht abwarten werde mit dem herzlichsten wunsche einer baldigen genesung =

bilinski

D. S. Nr. 769. (Auflage 1915.)

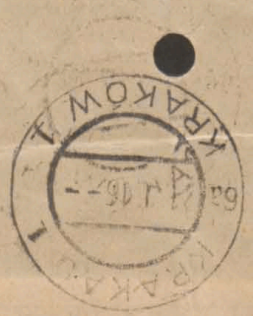

KRAKAU I
6a 4 J 16 - -
KRAKÓW 1

Bibl. Jag

2904

PREZES KOŁA POLSKIEGO

Wiedeń d. 8/3 1916.

Czcigodny Panie Prezesie!

Musząc przygotować wszystko do zakończenia sprawy, muszę się zwołać komisyę parlamentarną, na której będzie wniesiona sprawa wstąpienia socyalistów. W konsekwencyi musi być ~~załatwione~~ zwołane Koło, pominąwszy komisyę polityczną.

W poniedziałek, d. 13., najpóźniej d. 14. bm. muszę już wysłać wszystkie zaproszenia.

Wiem się przeto do Kochanego Pana

Kolegi z prośbą o wpłynięcie na kolegów socyalistycznych, iżby wnieśli swoje pismo do prezydyum najpóźniej do 14. bm.

Piszę w pośpiechu w czasie posiedzenia dwóch komisyj gospodarczych.

Z wyrazem najserdeczniejszym

[illegible]

25/4/1916 33

14120

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: ..... Eingangsnummer: .....

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

d = praesident von jaworski
studencka 14 krakau =

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

218–25/IV 916–R
KACZMARCZYK

Aufgenommen von ..... auf Ltg. Nr. .....
am ..... 191 ..... um ..... Uhr ..... M. ..... Mitt.
durch: .....

d wien pp 142 43 25 8'80-. m zens = 91 ..... um ..... Uhr ..... M. ..... Mittag.

empfangsprogram nehme dankend zur kenntnis muss jedoch sehr bitten das programm auch dem delegaten fedorowicz bekannt zu geben da ich deszen einladung zum dejeuner fuer donnerstag mit ruecksicht auf bobrzynskis einladung nicht annehmen konnte = bilinski +

D. S. Nr. 768. (Auflage 1915.)

25/6/1916 34

1446

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabebeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform: Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: ..... Eingangsnummer: .....

= d = abgeordneter jaworski
studencka 14 krakau

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von ..... auf Ltg. Nr. .....
am ..... 191 ..... um ..... Uhr ..... M. ..... Mitt.
durch: .....

" dd wien 11+ 8571 27 25 6 nzs =

.....ben am ..... 191 ..... um ..... Uhr ..... M. ..... Mittag.

= laut eingeholter information ist ihr gesuch bej der
entschejdenden stelle noch nicht eingelangt. dasselbe muesste
sofort spaetestens morgen eingebracht werden = bilinskia =

D. S. Nr. 769. (Auflage 1915.)

2/7/1916 35

1321

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: ..... Eingangsnummer: .....

- vizepraesident von

jaworski studencka 14 krakau =

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von ..... auf Ltg. Nr. .....

am ..../.... 191.... um .... Uhr .... M. .... Mitt.

durch: .....

' zens badischl 142 17/16 2 11,-20 Aufgegeben am ..../.... 191.... um .... Uhr .... M. .... Mittag.

briefliche antwort auf bericht ueber vollzugsausschuss

wird demnaechst folgen = bilinski ="

D. S. Nr. 769. (Auflage 1915.)

KRAKÓW

4/7/1916 36

2328

Daten im dienstlichen Eingange der ...ttels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bed... Namen des Aufgabeam... gabenummer, 3. die Wo... in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: ..... Eingangsnummer: .....

vicepraesident v jaworski sla nn

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung über... amme keine wie immer ge... tung.

krakau

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von ..... auf Ltg. Nr. .....
am 4/7 191 um Uhr M. Mitt.
durch: .....

220 SIKORSKI 4 * Lipca

zs badischl 224,-28/27,-3,-11/40- ...fgegeben am ..... 191 um Uhr M. Mittag.

= wohin sol ich meinen bryef ueber beschluesze des volzugsausschuszes u meine diesfaellygen verhandlungen mit daszynski den ich morgn erwarte adresziren := bilinski ="

D. S. Nr. 769. (Auflage 1915.)

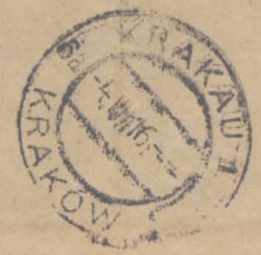

3358

PREZES
KOŁA POLSKIEGO
I NACZELNEGO KOMITETU NARODOWEGO

Ischl dnia 17.lipca 1916.

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie !

Mam zaszczyt dołączyć wystosowane do mnie dnia 24.czerwca br.zażalenie Zjednoczenia polskich chrześcijańskich Towarzystw kobiecych przeciw ustanowieniu kierowniczki w Ochronce im.Piłsudskiego we Lwowie.Z dołączonej również odpowiedzi przewodniczącej Wydziału koła Ligi kobiet we Lwowie zechce Pan Prezes powziąć wiadomość, o powodach,które przemawiają przeciwko zażaleniu.Zażalenie wychodzi od osób stojących poza N.K.N., ochronka jest częścią pośrednią jego organizacyi.Zażalenie jest wystosowane do Prezydyum N.K.N. i winnoby w jakiś sposób być załatwione.Pan Prezes zechce łaskawie zastano-

./.

wić się nad tą sprawą, zasięgnąć informacyi i donieść mi uprzejmie, w jakim duchu wypadnie wystosować odpowiedź.

W nadziei obaczenia się w zdrowiu przy końcu tego miesiąca we Wiedniu, łączę Kochanemu Panu Prezesowi wyrazy prawdziwego szacunku i poważania mojego.

W. Rünne

./.

7/10/1916 38

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: _____ Eingangsnummer: 4380

praesident jaworski
oberstes polnisches
nationalkomitee krakau =

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

Wiedeń - Linia 218
Kraków 7/X 1916 OLSZ

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von _____ auf Ltg. Nr. _____
am ___/___ 191___ um ___ Uhr ___ M. ___ Mitt.
durch: _____

zens wien 9+1722 26 7 5/45 = (aufgegeben am ___/___ 191___ um ___ Uhr ___ M. ___ Mittag.

ich habe wie sonst immer keine aufschrejbungen meiner rede
jablonski hat auf grund seiner aufzejchnungen auszug an blaetter
versendet = bilinski +

D. S. Nr. 769. (Auflage 1915.)

KRAKÓW 1
KRAKOW 1

7/11/1916 40

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform) 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: ..... Eingangsnummer: 5055

praesident von jaworski

studencka vierzehn krakau :

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

35

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von ..... auf Ltg. Nr. .....

am ..../.... 191.... um .... Uhr .... M. .... Mitt.

durch: .....

7-Listopada-1916 KŁODOWSKI

wien 11.+ 1908 17,-7,-12/40 (W ..... Ch .....) aufgegeben am ..../.... 191.... um .... Uhr .... M. .... Mittag.

= bitte komitee fuer montag zwoelf uhr mit meiner unterschrift einzuberufen = bilinski ="

D. S. Nr. 769. (Auflage 1915.)

KRAKAU 1
KRAKÓW

01245 8/11/1916 41

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

dringentd = praesident

jaworski studencka 14.- krakau =

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

Wiedeń - Italia 218
Kraków 10/XI 16 OLSK

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von ..... auf Ltg. Nr. .....
am ..../.... 191.... um 11 Uhr 5 M. Mitt.
durch: .....

d ! wien 9 .4 1543 19 8 8- hm = ...en am ..../.... 191.... um .... Uhr .... M. .... Mittag.

habe schon gestern zustimmung fuer mittagssitzung erteilt auch mit sitzung bezirkskomites einverstanden = bilinski .4

D. S. Nr. 769. (Auflage 1915.)

KRAKÓW

13/1/1917 42

Daten im dienstlichen Ein
ittels Typendruckapparates
tigten Telegramme bedeuten
Namen des Aufgabeamtes, 2.
gabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell
in Bruchform), 4. den Monatstag und
5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Eingangsnummer: 8279

Die Telegraph ng übernimmt
r Beförderung
nen Telegramme
Verantwortung.

= praesident jaworski studencka 14 krakau

218 WDN 13/I,917.pp
EPST

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von ..... auf Ltg. Nr. .....
am ...../..... 191..... um ..... Uhr ..... M. ..... Mitt.
durch: .....

..... Nr. ..... fr wien 9- 2847. 12 13 1 91..... um ..... Uhr ..... M. ..... Mittag.

,- bitte bryef nit ihrer unterschryft abzusenden = bilinski =

D. S. Nr. **769.** (Auflage 1915.)

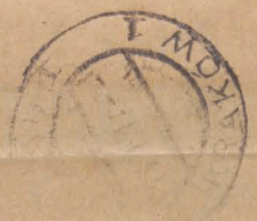

18/1/1917 43

02457

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: ..... Eingangsnummer: .....

= praesident jaworski

studencka 14 krakau =

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung

Dienstliche Angaben:

Telegramm

Aufgenommen von ..... auf Ltg. Nr. .....
am ..... um ..... Uhr ..... M. ..... Mitt.
durch: .....

wien 9+3172 35 18 8/30- m

..... (W ..... Ch .....) aufgegeben am ..... 191 ..... um ..... Uhr ..... M. ..... Mittag.

da beschluesze der parlamentarischn kommiszion fuer alle bindent sint darf ich lejder niemandn davon [illegible] beunruhigung wird wohl wejchen wenn sie nittejlen dass minister dobrzynski an beratungen tejlnimmt = bilinski +

D. S. Nr. **769.** (Auflage 1915.)

25/1/1917 44

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: _____ Eingangsnummer: _____

praesident jaworski

studencka 14,- krakau

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

L. 200.25 WRÓŻNY

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von ..... auf Ltg. Nr. .....

am ..../.... 191.... um .... Uhr .... M. .... Mitt.

durch: .....

=" wien 9-5738 12 25 7,/20- ..... Ch .....) aufgegeben am ..../.... 191.... um .... Uhr .... M. .... Mittag.

= von sontag an naechste wochentage frei := bilinski ="

D. S. Nr. **769.** (Auflage 1915.)

KRAKAU
KRAKÓW
25.1.11

Bibl. Jag.

Wiedeń dnia 31.stycznia 1917.

Jaśnie Wielmożny Panie Kolego !

Minister spraw zagranicznych hr.Czernin zawiadomił mnie pismem z dnia 30.stycznia br., iż przyjmie subkomitet komisyi politycznej w poniedziałek dnia 5.lutego br. o godzinie 5tej po południu.

Zapraszając Jaśnie Wielmożnego Pana Kolegę do wzięcia udziału w tej konferencyi, mam zaszczyt równocześnie donieść, że celem porozumienia się co do dyskusyi na tej konferencyi, odbędzie się posiedzenie subkomitetu dnia 5.lutego o godzinie 11tej przed południem przy Wallnerstrasse 1 A.

Proszę przyjąć wyrazy mego wysokiego szacunku i poważania.

W Rzewuski

07872 [8/5/1917] 46

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (event. in Bruchform), 4. den Monatstag, 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: ..... Eingangsnummer: .....

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung ... Telegramme ... Antwortung

abgeordneter jaworski studencka 14 krakau

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von ..... auf Ltg. Nr. ..... am ..../.... 191.... um .... Uhr .... M. .... Mitt. durch: .....

wien reichsrath 61 13 8 2 30- (Ch. .....) aufgegeben am ..../.... 191.... um .... Uhr .... M. .... Mittag.

parlamentarische komiszion samstag zwoelften elf uhr parlament

= bilinski +

D. S. Nr. 769. (Auflage 1915.)

30/8/1917 47

09845

Daten im dienstlichen Eingange der ...tels Typendruckapparates ausgefer-...gten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (e... in Bruchform), 4. den Monats... 5. die Stunde und Minute der A...

Gattung: ..... Eingangsnummer: .....

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

excellenz jaworski golebia krakau **poczta**

177

C/C Wien

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von ..... auf Ltg. Nr. .....
am ... 191... um ... Uhr ... M. ... Mitt.
durch: .....

30 AUG 1917

zens badischl 3351 19 29 :=

(Ch.....) aufgegeben am ... 191... um ... Uhr ... M. ... Mittag.

= bitte in versammlung meine demission als obmann nationalkomites durch demiszion als klubobmann zu erklaeren :

= bilinski +

D. S. Nr. 769. (Auflage 1916.)

РОССИЯ

48

Wiedeń d. 11/10 918.

Mój drogi Excelencyo!

Wczorajsza rozmowa w parlamencie była tak rozrywaną, że odszedłem, nie doprawdy W. Exc. – trochę niegrzecznie – odpowiedzi na zapytanie co do godziny, w której mnie można zastać w domu.

Otóż proszę bardzo o przebaczenie i donoszę Kochanemu Koledze, że zwykle bywam w domu między 5. a g. 7., ale często ktoś jest zamówiony, a czasem muszę

/.

ści wejść z domu. Jeżeli więc Pańska,
proszę najuprzejmiej zawsze około
g. 11. zapytać pod Nr. tel. 15.305,
kiedy w danym dniu moglibyśmy
się widzieć. Wtedy to skonstatuję
z największą przyjemnością.

Z wyrazami najprzyjaźniejszemi

[illegible]

49

ABGEORDNETENHAUS

Wiedeń 23/1 1917

Jaśnie Wielmożny Panie
Prezesie!

Na cenne pismo w sprawie zwrotu kosztów dwóch jazd z Krakowa do Wiednia, mam zaszczyt oznajmić Jaśnie Wielmożnemu Panu Prezesowi, że sprawę tę oddałem Ministerstwu Kolei, które się dalszem załatwieniem zajmie i Jaśnie Wielmożnego Pana Prezesa o rezultacie uwiadomi.

Łączę wyrazy mego wysokiego poważania i szacunku

Biłgorajski

Bibl. Jag. 51

KIEROWNIK
BIURA PRAC KONGRESOWYCH

WARSZAWA, DN. 15 stycznia 1919 R.

№ 459

Biuro Prac Kongresowych, ze względu na zbliżający się termin Kongresu Pokojowego, uprzejmie prosi o łaskawe poinformowanie nas, czy WPan miał już możność rozpocząć opracowanie referatu i kiedy moglibyśmy liczyć na otrzymanie takowego.

Kierownik Biura

Franciszek Pułaski

Wielmożny Pan
Wł. Jaworski
Kraków.

Naczelnik Kancelarji

Bibl. Jag.
52

MINISTERSTWO SPRAW ZEWNĘTRZNYCH

BIURO PRAC KONGRESOWYCH W WARSZAWIE

EKSPOZYTURA W KRAKOWIE — DŁUGA 33.

Nr. 15.

Kraków, dnia 29 stycznia 1919

Jaśnie Wielmożny Pan

Profesor Dr. Władysław J a w o r s k i

K r a k ó w

ul. Studencka

Powołując się na tutejsze pismo w sprawie dostarczenia operatów wzgl. dat dla Biura prac kongresowych, pozwalam sobie zawiadomić, ża na podstawie ostatnich wskazówek i poleceń, otrzymanych przez tutejszą Ekspozyturę, podany przez nas termin nie może być przekroczony ze względu na stan obrad konferencyi pokojowej .-

Podpisana Ekspozytura oczekuje, że tamtejszy operat, wzgl. tamtejsze materyały zostaną jej w oznaczonym terminie całkiem niezawodnie i pewnie dostarczone.-

w. z.

Prof. Uniw. Jagiel.

Dr Kumaniecki

Przyb. 253/83

MINISTERSTWO SPRAW ZEWNĘTRZNYCH

BIURO PRAC KONGRESOWYCH W WARSZAWIE

EKSPOZYTURA W KRAKOWIE — Dep. 33.

Nr ..... Kraków, dnia ..... 19 ....

Odpis.

Berlin W.10.den 4.XII.1916.

Sehr Geehrter Herr Professor !

Indem ich Ihnen anbei die Anlagen zur gefl.Kenntnisnahme mit der Bitte übersenden, als Herausgeber der Wochenschrift " Polen " dem Ehren-Ausschluss des"West-östlicher Kulturbund" beizutreten,teile ich Ihnen gleichzeitig mit, dass ich im Auftrage des Bundes ein Werk über Polen herausgeben soll, an dem manhafte Gelehrte und Politiker mitarbeiten werden. Nun handelt es sich für mich vor allem darum, dass führende Polen auch in dem Buche zu den verschiedenen Problemen Stellung nehmen, und ich wollte Sie dabei um Ihre Unterstützung bitten. Wollen Sie mir daher gestatten, dass ich einzelne Aufsätze Ihrer führenden Mitarbeiter aus der Wochenschrift " Polen " zum Ausdruck bringe ? Ich werde Sie ritieren /? / ,auch soll eine ganzseitige Anzeige der Wochenschrift "Polen " zum Schlusse des Werkes folgen-.

Vielleicht lassen Sie mir einige Nummern der Wochenschrift zugehen, in denen sich Aufsätze finden, die sich zum Abdruck, Ihrer Meinungsnach eignen -. Zweck des Ganzen soll sein eine ehrliche, dauernde Verständigung zwischen Polen und Deutschen. Es kommen also geschichtliche, politische, künstlerische, musikalische, wissenschaftliche, kulturelle und wirtschaftliche Aufsätze in Frage.

Wenn Sie selber mir auch einen Aufsatz über ein in dieser Richtung liegendes wichtiges Thema schreiben wollten,wäre ich Ihnen zu besonderem Dank verpflichtet. Allerdings möchte ich unseren Mitarbeitern nahelagenn, auf ein Honorar zu verzichten, da der Reingewinn des Werkes dem Bureau für Kulturpolitik überwiesen werden soll zur Unterstützung für die Schaffung einen deutsch-polnischen Arbeitsstelle für Kulturforschung und Kulturaustausch, aus der sich ein Polnisches Arbeitsamt für Kulturforschung und Kulturaustausch in Warschau entwickeln soll. Das Bureau für Kulturpolitik hat ähnliche Arbeitsstellen bereits geschaffen, so eine dänische, die in Berlin und Kopen-

hagen

54

hagen Geschäftsstellen hat, und das Reichsdeutsche Arbeits-amt für Kulturforschung und Staatspädagogik, Seehandels-und Wirtschaftspolitik in Berlin, das u.a.auch die Fichte-Volks: hochschule organisiert und in Fühlung mit dem Kgl.Institute für Seeverkehr und Kulturwirtschaft an der Universität Kiel / Kaiser Wilhelm - Stiftung / arbeitet-.

Indem ich Ihrer hochgeschätzten Rückäusserung / an meine untenstehende Privatadresse / antgegensehe, zeichne ich

mit dem Ausdruck vorzüglichen Hochachtung

ganz ergebenst

Walter van der Bleck

feu.doc.phil.

Berlin Wilmersdorf

Platzburger Str.26 a.

Bibl. Jag.

Do

JWPana Prof. Dr. W. L. Jaworskiego
Prezesa N. K. N.

Kraków 15.3.1917 w Krakowie

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie!

Uważam za swój obowiązek prosić JWPana Prezesa o zainteresowanie się sprawami Depart. Opieki. – Gospodarka w Dep. Op. była do niedawna wprost straszną. Wydano przeszło 200.000 koron zupełnie samowolnie, bez jakichkolwiek uchwał Rady Dep. Op., wydawano w sposób niewłaściwy i lekkomyślny; zamiast „opieki" dawano jałmużnę. Szef Departamentu oraz pracownicy nie mieli wyobrażenia o zadaniach opieki i robili wrażenie filantropów dających jałmużnę z własnej kieszeni. – Księgi i rachunki były prowadzone w ten sposób, iż dotąd nie może komisja kontrolująca N. K. N. przeprowadzić rewizyi! Posiedzeń Rady Dep. Op. nie zwołuje się od sześciu miesięcy!

JWPan Prezes zgodzi się niewątpliwie ze mną, że osoba odpowiedzialna za tego rodzaju gospodarkę musi czychlej ustąpić, jeżeli ma się uniknąć publicznej krytyki. – Tylko niezwłoczne ustąpienie p. Hupki umożliwi spokojną sanacyę stosunków w D. O.

Przedkładając te krótkie uwagi światłej rozwadze JWPana Prezesa kreślę się z wysokiem poważaniem

Dr Emil Bohrowski

56

Warszawa 14.4.1917

Jaśnie Wielmożny
Panie Prezesie!

Dowiaduję się drogą prywatną, że sprawy Dep. Opieki mają być w najbliższych dniach omawiane przez N. K. N.

O ile ta wieść jest prawdziwą, pozwalam sobie przypomnieć JWPanu Prezesowi, że miałem być wezwanym na wspólne narady w sprawie D. O. – Nie mając oficyalnego wezwania nie wyjeżdżam do Krakowa, tembardziej, że ważne sprawy

zatrzymują mię tu na miejscu.

Usilnie proszę o możliwie rychłe załatwienie sprawy D.O i o powiadomienie mię o terminie posiedzenia. Czy nie byłoby możliwem odbyć posiedzenie w dniach 21/4 – 23/4, kiedy będę w Krakowie udając się na posiedzenie koła.

Łączę wyrazy wysokiego poważania

Dr E. Bohemski

Bobrowski?

Bibl. Jag.

JWielmożny Panie Prezesie!

Proszę wybaczyć, że molestuję Go memi sprawami, ale niepodobna mi czekać dalej na załatwienie sprawy osobistej, wniesionej jeszcze w sierpniu do N.K.N.

Załączam odpis orzeczenia pułk. Zielińskiego, dany mi na dwukrotne urgensy w spowodowaniu śledztwa przeciw mnie.

Będąc teraz na posterunku inspektora werb. w Łodzi, spotykam się z zarzutami już w formie przykrzejszej.

Niewątpię, że JWPan Prezes spowoduje załatwienie tej kwestyi i dopomoże mi w obronie mego honoru.

Łączę wyrazy głębokiego szacunku.

Łódź 5/XII 916

Cześć Jabłonowski

Inter. Telephon 38.406.

o o

Janowie Bobrzyńscy

serdecznie dziękują za przysłane
im życzenia w dniu ich ślubu

Wiedeń 15/IX 1917

60

z Cegielskich Boberzyńska

Kraków, 23. VII. 1917.

Excelencyo!

Wywiązując się z danego mi polecenia, które dzisiaj listownie otrzymałam, pozwalam sobie donieść Excelencyi, że mąż mój powraca z Wiednia dopiero we Czwartek rano. Łączę dla Excelencyi uprzejme ukłony i najszczersze wyrazy prawdziwego poważania

61

Excelencyo!

Przepraszając z góry za moją śmiałość, pozwalam sobie zwrócić się do Excelencyi z wielką prośbą. Mąż mój przepakowując dziś rano swój kufereczek wyjął z niego włożone tam poprzednio papiery i widocznie zapomniał je włożyć napowrót,

bo po wyjeździe mojego męża znalazłam papiery leżące na krześle. Otóż pozwalam sobie prosić Excelencyę jak najuprzejmiej o łaskawe zabranie załączonej koperty do Wiednia, gdzie, jak słyszałam, Excelencya się dzisiaj także udaje.

Przepraszając raz jeszcze najserdeczniej za ambaras łączę dla Obojga Excelencyi uprzejme ukłony

i najszczersze wyrazy prawdziwego
poważania

Zofia Bobrzyńska

Kraków, 5. XI. 1917.

2122

Kraków, 13/IV, 1916.

Jaśnie Wielmożny Panie
Prezesie!

Dziękuję najuprzejmiej JWPanu Prezesowi za powitalną mi Łaskawą depeszę. Żałuję bardzo, że nie będę mógł osobiście pożegnać się przed wyjazdem, gdyż mój urlop kończy się jutro i jutro wracam na front.

Załączam wyrazy najgłębszego poważania

Jan Obrzyński

Szanowny Panie Profesorze!

Niezależnie od naszych listów politycznych upraszam Szan. Pana w interesie mego pamiętnika o dwie notatki:

1) o daty konstytucyi rosyjskich ustanawiających i reformujących dumę z podaniem liczby posłów przypadających na Królestwo za każdym razem i sposobu ich wybierania. Potrzebne mi to jest dla wykazania klęski, jaką na Królestwo sprowadzili narodowi demokraci.

2) o stwierdzenie, czy słowo polskie po śmierci kardynała Puzyny (październik 1911 r.) wyraziło się o nim ujemnie. O ile sobie przypominam wywołało to wśród-

czas zgorszenie a Czas o tem zapewne wspomniał.

Ściskam dłoń Pańską

Bobrzyński

Florencja 5.VI.914.

PS. Jak stoi sprawa wydawania Przeglądu polskiego pod nową warszawsko-krakowską redakcyą. Może mój szkic historyczny o Potockim możnaby tam wydrukować? Jest gotów i odpisuje się.

Pomer 6
Wtor 10

Smolek
Maciejowski
Miecke

67

Florencya 14 Czerwca 1914.

Szanowny Panie Profesorze!

Nie będziesz Szan. Pan wątpił, jak miłem by mi było ogłoszenie szkicu historycznego o Potockim w Czasie. Przesyłam go, ale przeczytawszy go, chciej Szan. Pan ocenić, czy w Czasie ogłoszony być może. Boję się, że nie odpowie dzisiejszym usposobieniom wielu przyjaciół Czasu, że po ukazaniu się kilku fejletonów zaczną się rekryminacye w obec Redakcyi a przedewszystkiem w obec Szan. Pana. Odpowiedzialność za to co piszę, chcę zaś ponosić ja sam. Z tego samego powodu boję się posyłać tę pracę Tarnowskiemu, aby go nie narazić na kłopotliwe położenie, gdyby rzecz miała być umieszczoną w Przeglądzie.

Sobie by ją umieścić dobrze nie wiem i proszę o radę. Pragnąłbym zaś ogłosić ją przed wyborami, przed Wrześniem, bo ona ułatwi mi napisanie listu do wyborców z cofnięciem mojej kandydatury.

Niema w Czasie od dłuższego czasu sprawozdania o ruchu ludowym. Ludzkich wiadomości skombinować nie umiem. Jakie wrażenie wywierają gwałty na zgromadzeniach? Czy Witos przegrał i jak się zachowuje? Co się dzieje w Krośnieńskim?

Uważam za dobry znak, jeżeli Szan. Pan dotychczas nie masz kontrkandydata

Serdeczne pozdrowienia

[illegible]

PS. Byłbym wdzięcznym za każdą uwagę do poprawienia w rękopisie.

Szanowny Panie Profesorze!

W sprawie szkicu o Potockim obmyśliliście Panowie wyjście bardzo dobre. Jeżeli jednak Zdz. T. zgodzi się na druk, to proszę o zwrot rękopisu z uwagami a go zaraz poprawię, osobiste reminiscencye wykreślę i do druku, bez przesyłania mi korekty, Szan. Panu prześlę. Poprawianie korekty byłoby zbyt uciążliwem dla drukarni i więcej czasu zajęło. Szkic obejmuje przeciw około trzy arkusze druku.

W sprawie mej niekandydatury nie możemy się porozumieć. Panowie z wielkiej życzliwości dla mnie chcecie mnie koniecznie widzieć w sejmie i dlatego obmyślacie najlepszą dla mnie formę, jak się to stać powinno. Ja naprawdę w żadnej formie nie chcę pójść do sejmu, nietylko dla niemożliwej tam osobiście sytuacyi, ale i w interesie publicznym. Byłoby to załagodzeniem z mej strony ataku, jaki przeciw mnie wykonali Bóg wie z jakich motywów biskupi. Mieliby naj-

większą satysfakcyę, że usunęli mnie z urzędu a ja pobity na sejmie — wegetuję. Jeśli natomiast ze sejmu się cofnę, nielapitulując przed nimi i z powodu zajętego przez nich w obec mnie stanowiska, to ta reakcya opinii, o której Szan. Pan pisze, nastąpi prędzej i lepiej. Panowie poprowadzicie politykę w danych warunkach — w zgodzie z biskupami i podolakami — o ile to być może z pewnością najlepiej, a ja w tej polityce, której potrzebę uznaję, nie będę Wam przeszkodą. Myśl solidaryzowania się ze mną, zwoływania wyborców krakowskich, ewentualnego cofania się Panów od kandydatury, nie jest politycznie realną, bo stronnictwo istnieć musi i powinno nawet w tem przejściu i w tej fazie, w której dla mnie w niem niema miejsca i warunków.

Stanowisko Wołągi bardzo by mi imponowało, jako zasadnicze, gdyby nie był głosował za zradykalizowanym projektem, który poprzednio sam potępił.

69

Przepraszam bardzo Szan. Pana, że go trudzę jeszcze w sprawie chronologii konstytucyi rosyjskiej. Potrzebnem jest mi i dla siebie o Potockim mieć datę (rok) pierwszej konstytucyi z liczbą mandatów z Królestwa i datę drugiej z liczbą tych mandatów zachowaną.

Serdeczne pozdrowienie

[illegible]

Viareggio 13. VII. 1914.

70

Szanowny Panie Profesorze!

Na wyjeździe z Florencyi otrzymałem Pański telegram a dziś dwa listy już w Viareggio.

Nie potrzebuję pisać, jak z wyboru Pańskiego się cieszę. Uważam za dobre, żeś Pan miał kontrkandydata i że zatem wybór nie na pozorze jakiegoś sojuszu z wszechpolakami, który byłby naszą kapitulacyą. Konopka doskonale się znalazł, że tak stanowczo zasadę naszej polityki zaznaczył. Jeżeli Szan. Pan będzie się z nim widział, to proszę mu tę opinię moją wyrazić. Groźby Zamorskiego nie biorę na serjo, bo większość Koła nie da się sterroryzować.

Tragiczny zgon Arcyksięcia przewrócił i moje myśli co do przyszłego ukształtowania się stosunków. Dobrze przynajmniej, że obecny następca Tronu korzystne z Galicyi wyniósł wrażenie.

Oczekuję opinii Szan. Pana o moim szkicu o Potockim. Po namyśle pragnę z niego wykreślić wszystko, co mu nadaje cechę pamiętnika mego osobistego tak, że zo-

stanie tylko historycznym szkicem.

Poufne wiadomości Pańskie o naradzie w sprawie mego wyboru bardzo mnie wzruszają i wdzięczny za nie jestem, ale postanowienia mego nie zmienią. Uważam że jest dobrem nietylko dla mnie osobiście (po trzydziestu latach posłowania sama wątpliwość wyboru jest upokarzającą), ale także dla sprawy publicznej. Polityka biskupów i rozpolitykowanie przez nich duchowieństwa musi wydać swoje owoce — bezemnie. Wobec Korytowskiego nie chcę też nawet w dalekiem przybliżeniu odegrać tej roli, jaką odegrał w obec mnie Piniński.

Serdeczne pozdrowienie

J. Dobrzyński

Viareggio 3. VII. 1914.

71

Szanowny Panie Profesorze!

Otrzymałem list od Tarnowskiego z radą, abym się wstrzymał z cofnięciem kandydatury aż się Panowie przekonacie, czy ona ma widoki. Odpisuję mu, ale zwracam się zarazem do Szanownego Pana z gorącą prośbą o zaniechanie wszelkich kroków tyczących się mego wyboru. Ja decyzyi mojej nie cofnę a niechcę, aby była tłomaczoną obawą przed upadkiem przy wyborach. Aby tej interpretacyi uniknąć, ogłoszę zaraz po rozpisaniu wyborów, że nie kandyduję i wyborców proszę, aby na mnie nie głosowali.

Serdeczne pozdrowienia

[illegible]

Viareggio 6. VII. 1914.

P.S. Piszę toż samo do Wodzickiego.

Kochany Panie!

Serdecznie dziękuję kochanemu Panu za list i uczucia, które go dyktowały. Co Panowie zrobicie po mojem cofnięciu się i jak się zachowa stronnictwo w swoim interesie, tego oczywiście przesądzać i na to wpływać nie mogę, ale lojalnie musiałem uprzedzić, że się cofam, że wyboru nie przyjmę, aby Panów nie narażać na kancelarye wysiłki i nie sprawić zawodu. Ogłosić to muszę także wyborcom zawczasu t.j. niedługo po rozpisaniu wyborów i z umotywowaniem prawdziwem, że cofam się w obec stanowiska jakie naprzeciw mnie zajęli biskupi, bo cofnięcie się później dokonane i niem[illegible]owane byłoby dla mnie zabójczem.

Przy wyborach z wielkiej własności krakowskiej cofnięcie się moje nie wywoła żadnego zamięszania,

bo i tak wolne jest jedno miejsce po Zaleskim
a jest kilku doskonałych kandydatów jak Bobrow-
ski i Stan. Kopopka. Słyszałem też że Goetz nie kan-
dydować z mniejszej własności.

Bardzo się boję, żeby się kochany Pan za moją
decyzyę na mnie nie gniewał i bardzo proszę o
łaskawą wyrozumiałość, ale decyzyę tę podziałem
z całym spokojem i po długiem, półrocznem
prawie zastanowieniu się i od niej odstąpić nie
mogę

Szczerze zawsze oddany

Bobrzyński

Viareggio 17. VII. 1914

Szanowny Panie Profesorze!

W bieżącym miesiącu otrzymałem cztery listy Pańskie, z 9.13.23 i 24go. Byłem dziś na poczcie i na telegrafie i zostawiłem mój adres: Pensione Puccini, co wystarcza.

Wojna, która już zapewne wybuchła, przeciwnie wszystkie nasze wewnętrzne komplikacye i sprowadzi jak sądzę odroczenie wyborów. Boję się, aby wszechpolacy nie zaczęli znowu pisać w kierunku rosyjskiej oryentacyi, trzebaby przeciw temu stanowczo reagować, angażując Korytowskiego, bo inaczej możemy stracić całą pozycyę w Austryi.

Ciekaw jestem bardzo, coście Panowie wczoraj uradzili, przypuszczam, że się porozumiecie z Korytowskim, skoro się do Was zbliżył i chce iść razem.

O wydanie szkicu o Potockim bardzo mi idzie. Boję się, aby Z. T. przy swoich licznych zajęciach zbyt długo nie zwlekał z przeczytaniem.

Czy Hupka nie będzie reagował na „sprostowanie" Zamorskiego?

Serdeczny uścisk dłoni

P. Dobrzyński

Viareggio 26. VII. 1914.

Szanowny Panie Profesorze!

Dziś bałamuctwo się wyjaśniło. Chociaż o listy pytałem się na poczcie dziś dopiero otrzymałem Pański list z 22 VII z ocenieniem projektu mojej odezwy. Odtelegrafowałem zaraz i piszę.

Projekt odezwy posłałem Szan. Panu i St. Tarnowskiemu (wczoraj) w tekście poprawionym znacznie, o ile Panom poufnie. Wypadki wojenne zawieszały wszystko, zdaje mi się odroczenie wyborów musi nastąpić, tem mniej więc dziś można komunikować komukolwiek dalej text projektu. Iber wojny jednak na to bym się nie zgodził, bo rezultat z góry mogę przewidzieć i cała sprawa miałaby pozory jakiegoś drożenia się czy manewru z mej strony. Co postanowię ostatecznie, na to wystarcza mi opinia St. Tarnowskiego i Pańska. Tylko już nie

wracajcie do mego wyboru, bo to mnie tylko
męczy; ta rzecz z mej strony jest zdecydowana.
Kwestyę może być tylko forma mego ustąpienia.

Z przyjazdu Szan. Pana do Viareggio był-
bym bardzo a bardzo rad i za przyjazd wdzięczny.
Nie śmiem jednak o to natarczywie prosić.

Nie mam wiadomości, coście Panowie posta-
nowili w poniedziałek

Serdeczne pozdrowienia

[illegible]

Viareggio 30. VII. 1914.

13/1/1915 78

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: ..... Eingangsnummer: 29/2015

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

professor von

jaworski wien pension attanta

waehringerstrasze 33

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von ..... auf Ltg. Nr. .....

am ..../.... 191.... um .... Uhr .... M. .... Mitt.

durch: .....

18 JAEN KOB

T 2215

Aufgegeben am ..../.... 191.... um .... Uhr .... M. .... Mittag.

troppau 1+ 2215 15 13 9 45 =

meine ankunft zwecklos naeheres brieflich = bobrzynski +

104

D. S. Nr. 700. (Auflage 1914.)

78

521

Szanowny Panie
Profesorze!

Korzystam z pobytu w Opawie i uprzejmości p. Smolenia, aby Szanownemu Panu przesłać pozdrowienie. Ucieszyłem się bardzo wyczytawszy w dziennikach deklaracye złożone na posiedzeniu wspólnem Komitetu i Koła polskiego. Obecność Gołuchowskiego dodała im znaczenie. Myślę więc, że rozterki wewnętrzne się skończyły a Pańska pozycya w rzeczywistości się tylko wzmocniła.

Ściskam dłoń Pańską

Dobrzyński

Opawa 7. IV. 1915.

81

Opawa 28/4 1915

585

Szanowny Panie
Profesorze!

Sytuacyę oceniam mniej pesymistycznie. Trzeba trzymać się ogólnego hasła „durchhalten". W najbliższych dniach przyjadę do Wiednia, może 2go maja, gdyż przyprowadzam się na nowe mieszkanie

Merveldtgasse 24.

Zatelegrafuję

Serdeczne pozdrowienia

[illegible]

83

853

Szanowny Panie
Profesorze!

W myśl tego cośmy mówili wyrobiłem sobie przepustkę do Krakowa i czekam na wiadomość, kiedy do Krakowa przyjedzie Zdzisław hr. Tarnowski, aby zaraz tam się udać i z nim rozmówić. Prosiłem o tę wiadomość Delegata, ale wiadomości wszystkie nie mam. Może Szanowny Pan mnie w tej mierze objaśni.

Ucieszyłem się bardzo opisem manifestacyi lwowskiej w „Czasie". Jestto po wielu trudach wielka dla Szan. Pana satysfakcya

Serdeczne pozdrowienia

Opawa 7. VII. 1915.

[illegible]

85

11/7/1916

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: _____ Eingangsnummer: 5029

= universitaetsprofessor von

jaworski krakau studenska 14=

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der [illegible] Beförderung oder Bestellung [illegible] Telegramme keine wie immer [illegible] Verantwortung.

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von ..... auf Ltg. Nr. .....

am ..../.... 191.... um ..... Uhr ..... M. ..... Mitt.

durch: .....

L. 218. 7. NOVBR. KOZKW.

wien 49-1035 11 7 3/30 n

Aufgegeben am ..../.... 191.... um ..... Uhr ..... M. ..... Mittag.

meine ankunft unbestimmt = bobrinski .+

D. S. Nr. 769. (Auflage 1915.)

KRAKAU
KRAKOW

17/1/1917 86

M076

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. Namen des Aufgabeamtes, 2. die gabenummer, 3. die Wortzahl (even in Bruchform), 4. den Monatstag 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: ..... Eingangsnummer: .....

Die Telegraphenverwaltung übernim hinsichtlich der ihr zur Beförde oder Bestellung übergebenen Telegr ergeartete Verantwo

profesor jaworski krakau studencka 14=

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von 12 auf Ltg. Nr. .....
am ...../..... 191 ..... um ..... Uhr ..... M. ..... Mitt.
durch: .....

STYCZEŃ 17 N

wien 49-2403 18 17 1/40= Taxw. ..... (W ..... Ch .....) aufgegeben am ...../..... 191 ..... um ..... Uhr ..... M. ..... Mittag.

= wuerde mich sehr freuen an der konferenz tejlzunehmen aber nur hyer moeglich = bobrzynski =

D. S. Nr. 769. (Auflage 1915.)

Bibl. Jag.

I

87

Szanowny Panie Prezesie!

Bardzo bym się cieszył, gdyby się Szan. Panu powiodło przybyć tu w poniedziałek. Na ten wypadek proszę jednak, aby Szan. Pan był łaskaw przywieźć mi od mojej żony list pieniężny, który Szan. Panu wręczy. Piszę do niej o tem równocześnie

Serdeczny uścisk dłoni

[illegible]

Wiedeń 26. I. 1917.

16/3/1917 88

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegram[illegible]deuten: 1. den Namen des Auf[illegible]s, 2. die Aufgabenummer, 3. [illegible]hl (eventuell in Bruchform), [illegible]atstag und 5. die Stunde und [illegible]er Aufgabe.

Gattung: ..... Eingangsnummer: 9762

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramm keine wie immer geartete Verantwortun

professor ladislaus jaworski

krakau studenkagasze 14=

18 dn: 16 18 917
STO: A

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von ..... auf Ltg. Nr. .....
am ..../..... 191..... um ..... Uhr ..... M. ..... Mitt.
durch: .....

wien 49+2083 24 16 9 m kxw. ..... (W ..... Ch .....) aufgegeben am ..../..... 191..... um ..... Uhr ..... M. ..... Mittag.

der gegenstand beschaeftigt uns sie fehlen uns dabei sehr wage nicht sie wegen ihrer krankhejt hier einzuladen = bobrzynski ="

D. S. Nr. 769. (Auflage 1915.)

KRAKÓW
16 III 17

Odpowiedź na przesłany list do A. Skrzyńskiego. 30/10 18

80

Michał Bobrzyński

rzecz wydaje mi się wielkim dobra.

91

Excelencyo!

Pobyt mój tutejszy przedłuży się do końca miesiąca. Proszę więc najuprzejmiej Excelencyę o udzielanie imprimatur korekcie. Gdyby Excelencya chciał cokolwiek poprawić a zwłaszcza wykreślić, to będę zato tylko wdzięcznym.

Żyję tu całkiem zdala od polityki.

Serdeczny uścisk dłoni

S. Dobrzyński

Poznań 6. XII. 1919.

Ul. Ogrodowa 10
u p. Cegielskiego.

93

JWPanie Bracie!

Załączam rękopis polski i przekład niemiecki z prośbą o polecenie odbicia każdego z nich w dwóch egzemplarzach i o dostarczenie mi ich dziś wieczór na konferencyę o g. 9tej na którą zapraszam JWPana a oprócz tego Konopkę, Wodzickiego, Jędrzejewicza i obu Skarzewskich.

Ściskam dłoń Pańską

[illegible]

Sobota

1598

95

Jwny Panie Prezesie!

Jadę jutro rano do Wiednia. Przed wyjazdem pragnę się z JWPanem rozmówić. Proszę o wiadomość, kiedy Pana mogę zastać

Ściskam dłoń Pańską.

[illegible]

Środa.

97

Szanowny Panie Prezesie!

Proszę najuprzejmiej o przeczytanie i ocenienie załączonego artykułu. Jeżeli można prosiłbym o odwiedzenie mnie jutro rano celem omówienia sprawy

Ściskam dłoń Pańską

[illegible]

Czwartek

Bobrzyński 115

99

Wszystkie moje pertraktacye obracały się około tego punktu i o ten punkt rozbiły. Dlatego obecnie powinien to ktoś inny podjąć (Gołuchowski, Czartoryski i Pan). Naszemu rządowi nie brak w tym kierunku najlepszych chęci, dobrze żeby miał się na kogoś z polaków powołać. Mniemam też że dobrze byłoby gdyby Pan o tem także ze Stürgkhiem pomówił.

1757

101

Przyjdę do Szan. Pana dziś
o w pół do czwartej popoł.
jeżeli Panu nie jest dogodniej
odwiedzić mnie rano

Ściskam dłoń Pańską

Bobrzyński

Piątek

Kraków,

2211

103

Szanowny Panie Prezesie!

Dziś o 7 rano otrzymałem załączony telegram. Niemam żadnej ochoty jechać, bo przecież w konferencji oficyalnej Bilińskiego i Gołuchowskiego z Lubomirskim nie mogę wziąć udziału a tem mniej w konferencji w namiestnikowstwo. Co mam Tarnowskiemu odpowiedzieć? Może Szan. Pan mnie dziś rano odwiedzi. Ściskam dłoń Pańską

Poniedziałek

J. Wargin

105

Szanowny Panie Profesorze!

Otrzymałem list Tarnowskiego z rezultatem konferencyi Panów i odpisałem zaraz, że wyborcy przyjąć nie mógłbym i że cofnięcie ogłosić muszę niebawem po rozpisaniu wyborów, aby uniknąć podsuwania mi błędnych motywów. Teraz stanie conclusio prośba do Szan. Pana. Załączam projekt odezwy mojej do wyborców z prośbą o opinię Szanownego Pana poufną. Proszę jednak Szan. Pana, abyś oceniając zechciał postawić się na stanowisku mojem osobistem, które już stronnictwa nie obowiązuje, i z tego stanowiska ocenił, czy coś w odezwie jest niewłaściwem. Po ukazaniu się odezwy, możecie ją w Czasie krytykować ze stanowiska stronnictwa i jego stosunku do biskupów

106

i do Korytowskiego. Ja to najzupełniej zrozumiem, ale na to się cofam, aby módz bronić się i powiedzieć prawdę bez angażowania nikogo.

Serdeczne pozdrowienie

[illegible]

[illegible]

107

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: ..... Eingangsnummer 2949

: professor jaworski krakau
studencka 14, =

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von ..... auf Ltg. Nr. ....
am ... 191 ... um ... Uhr ... M. ... Mitt.
durch: .....

wien 49- 77184 4, n zenswin =

... 91 ... um ... Uhr ... M. ... Mittag.

habe empfangen = bobrzynski +

D. S. Nr. 769. (Auflage 1916.)

108

Michał Bobrzyński

Oczywiście z całą chęcią się godzę.

1919

109

Michał Bobrzyński

Proszę Ekscelencyę uprzejmie
na konferencyę Czasową dziś o 9tej.

Sobota.

110

Michał Bobrzyński

Proszę Excelencyę uprzejmie dziś o 9tej na naradę w sprawie konstytucyi polskiej.

Poniedziałek

111

Michał Bobrzyński

112

Michał Bobrzyński

113

Michał Bobrzyński

Jest tu Bronikiewicz. Czy nie mógłby Pan przyjść do mnie dziś o 9tej?

Czwartek

Michał Bobrzyński

Zgromadzenia przyjmuje do
wiadomości sprawozdanie
p. Zaworskiego w sprawie polityki
~~pol~~ ogólnopolskiej i p. Hallera w
sprawie polityki Koła polskiego i
oświadcza się za budową państwa
polskiego na podstawie aktów

Michał Bobrzyński

Michał Bobrzyński

Wtorek

117

Michał Bobrzyński

Jadę dziś o 10tej do Wiednia –
proszę o wiadomość, kiedy Szan.
Pan przyjedzie do Krakowa a przyjdę
zaraz, aby się rozmówić.

Michał Bobrzyński

118

Michał Bobrzyński

Oczekiwałem Pana od Sro-
dy wieczorem. Czy Szan. Pan
nie słabujesz. Gotów jestem
przyjść do Szan. Pana dla
rozmówienia się w sprawie
jutrzejszego wyjazdu do
Dzikowa.

120

1936

Michał Bobrzyński

Proszę niezapomnieć uwiadomienia,
że do legionów poszły z Galicji ty-
siące, zanim były powołane do wojska,
i tysiące zginęły.

Sobota

1937

121

Michał Bobrzyński

Jadę jutro do Wiednia. Zwa-
grzałbym się dziś z Szan. Panem
widzieć.

1938

122

Michał Bobrzyński

Jadę dziś o 10 rano, pragnąłbym przedtem z Szan. Panem rozmówić się w sprawie wiadomego rekryptu. Może mnie Pan odwiedzi

123

Kontrakt akcyzowy

Michał Bobrzyński

124

Michał Bobrzyński

125

Michał Bobrzyński

Proszę Ekscelencyę uprzejmie na pogadankę w całem kółku dziś o g. 4tej popołudniu.

Sroka

126

Michał Bobrzyński

127

Michał Bobrzyński

Byłbym bardzo wdzięczny, gdyby Pan Prezes zechciał dziś do mnie wstąpić. Prosiłbym o zwrot mego memoryału.

128

Michał Bobrzyński

128

Michał Bobrzyński

130

JW. Pan Prof. Zawodzki

Michał Bobrzyński

Czy Szan. Pana zastanę
między 11tą a 1szą

131

Jestem w Krakowie. Czy mogę
przyjść do Szan. Pana w połud.

Michał Bobrzyński

dnie, czy też wygodniej Szan.
Panu przyjść przed 11tą do mnie.

132

Michał Bobrzyński

Wróciłem dziś popołudniu i proszę
Szan. Pana dziś o godz. 9 wieczorem.
Będzie Wodzicki i Konopka.

Ściskam dłoń Pańską

Ś. Woda.

Michał Bobrzyński

134

będę w Skadt parku
na lokaj o 7 1/2

MICHAEL BOBRZYŃSKI

135

Michał Bobrzyński

Zboże na targu bardzo pota-
niało, znaczą dostałem po 500 K.
Dziękuję więc za ofertę wczorajszą.

136

Michał Bobrzyński

Proszę uprzejmie Excelencyę
na kolacyę jutro w niedzielę
o g. 8 1/2 wieczorem

137

Michał Bobrzyński

Zaprosiłem na śniadanie Ja-
błońskiego listem rekomendowa-
nym. Nie otrzymałem odpowiedzi a
nie wiem gdzie mieszka. Zapewne
Szan. Pan Prezes zobaczy się z nim
dziś rano, proszę o zawiadomienie
go o zaproszeniu.

138

Michał Bobrzyński

139

Michał Bobrzyński

Proszę Panów i oczekuję o 9tej.
Sędziowie zaproszą. Skrzyńskiego
nie wiem czy prosić chcesz tak mało

Transmettre. Prié de Rentrer
aussitôt en possession de pouvoir
se rendre chez lui aussitôt.

140

Michał Bobrzyński

Sobota:

141

Michał Bobrzyński

Prosiłem na dziś o 9tej Strzyżewskiego, Zdrojowicza i Badeniego. Liczę na to, że Ekscelencya zaprosił Skarzewskiego, Estreichera i Grabowskiego.

142

Michał Bobrzyński

Moja Ekscelencya idąc dziś na posiedzenie Komisyi parlamentarnej będzie łaskaw wstąpić do mnie przed 11tą.

143

Michał Bobrzyński

144

Michał Bobrzyński

przyszedł do mnie wczoraj późno wie-
czór Jentys, mówiąc że ma ważne świeże
wiadomości, które chciałby nam udzielić.
Powiedziałem mu, żeby przyszedł do mnie
dziś o 4tej popoł. proszę Tarnowskiego

i Ekscelencyę o łaskawe przybycie
Moja Ekscelencya byłby łaskaw
zaprosić telefonicznie Sienkow-
skiego.

145

Michał Bobrzyński

Posiedzenie wspólnej komisji parlamentarnej d. 23 Marca o g. 11 tej rano w banku ziemskim – ul. 1 Marca 8.
Czy Ekscelencya wychodząc z domu nie byłby łaskaw wstąpić dziś do mnie?

146

NAKŁADEM NACZELNEGO KOMITETU NARODOWEGO NA CELE LEGIONÓW

Proszę o przyjęcie
moich jak najserdeczniejszych
życzeń wesołych
Świąt

Przyjaciel
21/XII 915 por. [illegible]

SERYA VIII. — W BOJU.
POD KONARAMI.
FOT. T. LANGER.

Polsce legiony
Lublin
10

Wielmożny Pan
Wł. L. Jaworski
Prezes N. K. N.
Kraków
Rynek gł. N. K. N.

Kraków 4. VIII. 1917.

147

Ekscelencyo!

Ośmielony tak cennem dla mnie przyrzeczeniem pozwalam sobie prosić Ekscelencyę o poparcie u ministra robót publicznych a to celem wydania mej matce Małgorzacie Boczarskiej, zamieszkałej w Krakowie przy ul. św. Filipa l. 3. a prowadzącej po śmierci ojca mego sprzedaż węgla sposobem rozwozu węgla w workach, zezwolenia na sprowadzanie przez firmę S. Walczik w Mysłowicach węgla pruskiego w ilości 50 wagonów miesięcznie z kopalni „Gott mit uns" i „Heinrichsglück", sorta „Förderkohle" stacya odbiorcza: Kraków.

Podanie mej matki do ministerstwa robót publicznych odchodzi dopiero we wtorek a to wskutek tego, że zapotrzebowanie musi w myśl najnowszego rozporządzenia powyższego ministerstwa być przesłanem na formularzach, które dopiero w poniedziałek z Wiednia nadejdą.

Jestem przekonanym, że przy cennem poparciu Ekscellencyi ministerstwo robót publicznych zezwolenie wyda a matka ma uzyska możność kontynuowania przedsiębiorstwa, stanowiącego dziś o egzystencyi

mej rodziny.

Równocześnie śmiem prosić o popar-
cie prośby mej matki o przydział węgla
z Kopalni krajowej w ilości choćby 20-30
wagonów miesięcznie u pułk. hr. La-
nckorońskiego i o uzyskanie u tegoż
życzliwego rozpisywania ste-
rań matki o przydział węgla
pruskiego, którego otrzymanie
w dalszej mierze przyczyni się do
częściowego przynajmniej zaopa-
trzenia Krakowa w węgiel.

Polecając mą prośbę łaskawej
pamięci Ekscelencji zostaję
z wyrazami wysokiego szacunku
i poważania

Stanisław

ZENSURIERT

148

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: ..... Eingangsnummer: .....

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine stillschweigend geartete Verantwortung.

= praesident obersten national comitee jaworski wien graben hotel mueller =

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von ..... auf Ltg. Nr. .....

am ...../..... 191..... um ..... Uhr ..... M. ..... Mitt.

durch: .....

..... Nr. ..... gegeben am ...../..... 191..... um ..... Uhr ..... M. ..... Mittag.

lublin 5795 21 12

legoofzz dabski ueber abberufung der sitzung verstaendigt bitte drahtnachricht ob das auch fuer hupka gilt = boczarski oblt ="

D. S. Nr. **769.** (Auflage 1915.)

150

DR. WIKTOR BOGDANI
ADWOKAT KRAJOWY
W KRAKOWIE, SZEWSKA 27, II. p.
TELEFON Nr. 559.

Bibl. Jag.

Kraków, dnia 16 ~~kwietnia~~ *191*8

Ekscelencyo!

Przeciw doręczonemu mi w dniu 12 b.m. wyrokowi w sprawie z p. Morawską, nadeszła dzisiaj apelacya strony przeciwnej, wprawdzie obszerna, lecz mało uzasadniona i nie odpowiadająca wymogom procedury.

Dr. Sabuda jako zastępca p. Morawskiej wspominał mi, czy nie byłaby możliwą ugoda tej treści, iż WPaństwo zamieniliby mieszkanie z p. Morawską. Oczywiście nie dałem żadnej zdecydowanej odpowiedzi. W każdym razie proszę uprzejmie o oświadczenie się w tym względzie, może przez telefoniczne porozumienie się ze mną.

Dziś po raz drugi usiłowałem dowiedzieć się w sądzie krajowym wyższym jaki wyrok zapadł w sprawie Wp. Zagórskiej. Niestety usiłowania moje były bezskuteczne. Postaram się jednak skomunikować się w tej sprawie pośrednio z jednym z wotantów.

Proszę przyjąć wyrazy wysokiego poważania i szacunku

Dr Wiktor Bogdani

Ekscelencya
Leopold Jaworski
w Krakowie
Studencka 14

101

24/ k =

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: ..... Eingangsnummer: .....

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

d = excellenz jaworski

wien 8 pension atlanta

waehringerstrasze =

Cor. Wien

29. Mai 1918

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen

am ..../.... 191....

durch: .....

d krakau 1+ 1644 17 27 12.45 n = postl fr kra

: sache am 25 nach win uebermittelt voglevowna

= dr bogdani +

D. S. Nr. 769. (Auflage 1918.)

152

DR. WIKTOR BOGDANI
ADWOKAT
W KRAKOWIE, SZEWSKA 27, II. p.
TELEFON Nr. 559.

Kraków, dnia 26/XI 1919

Ekscelencyo!

P. Tytus Filipowicz b. wiceminister Spraw Zagranicznych oświadczył mi, że Ekscelecya zainteresował się sporem o unieważnienie małżeństwa pp. Dobrodzickich, i że polecił donieść Sobie o dniu rozprawy apelacyjnej.

Komunikuję więc najuprzejmiej że rozprawa ta została rozpisaną na dzień 1.grudnia b.r., i dodaję, że na ewentualne wezwanie Ekscelencyi gotów jestem każdej chwili przyjść, okazać akta i służyć wyjaśnieniami.

Z wyrazami najgłębszego
poważania

dr Wiktor Bogdani

Jaśnie Wielmożny Pan
Dr. Władysław Leopold Jaworski
h.t.Dziekan Wydziału
prawniczego
w Krakowie

703

153

19 12/I 15 r

Szanowny Panie.

Zanoszę uprzejmą prośbę do Szanownego Pana: właścicielka Hotelu i drogeryj w Poniewieżu Pani Ławrynajtis wyjechała do wód i do tej pory wrócić do kraju nie może. Władze austryackie obecnie utrudniają Jej powrót. Cała nadzieja w Szanownym Panu i Jego interwencyj. Pani Ławrynajtis Alina do żadnych politycznych kółek nigdy nie należała i nie należy, jest z domu Königszteterówna. W nadziei że Szanowny Pan zechce przyjść z pomocą nieszczęśliwej kobiecie, samotnie i bez opieki po

zostającej w Lowranie pension Kwarneto-
proszę przyjąć od nas obojga serdecz
ne pozdrowienia i ukłony szczerze
przyjaźny Ignacy Bohusewicz

Szanownym Paniom rączki ca
łuję, żona moja uprzejmie ukłony
załącza.

155

Nowy Sącz dnia 13/IX 907
JR No 10. Stabsabteilung

Jaśnie Wielmożny Panie!

Ośmielony okazaną mi życzliwością zwracam się do Jaśnie Wielmożnego Pana znowu z prośbą o pomoc w sprawie reklamacji mojej. Na skutek podania NKN zostałem przyjęty do kwatery prasowej (Kriegspressequartier) i stamtąd przysłano 1/8 do komendy kompanji, gdzie się obecnie znajduję, t.zw. Evidenzblatt dla wypełnienia. 2go sierpnia odszedł stąd akt ten z powrotem do Wiednia. Od tego czasu z tygodnia na tydzień oczekuję

wyniku – i doczekać się nie mogę.
Sytuacja moja tutaj, jako pisarza kancelaryjnego, nie jest oczywiście ciężka – ale mimoto przykre niesłychanie. Marnuję tu czas i siły, które jednak mógłbym włożyć w pracę naprawdę pożyteczną i mam nadzieję – owocną. Dwuletnia praca moja na stanowisku sekretarza „Polen" niech mi będzie świadectwem wobec JWPana. Wyreklamowany przez kwaterę prasową mógłbym się nadal pracy tej oddać.

Prośba moja więc streszcza się w tem, żeby JWPan był łaskaw chociażby listownie zwrócić się do minister. obz. w sprawie przyśpieszenia reklamacji mojej dla kwatery prasowej. Wiem, że parę słów JWPana wystarczy, aby odpowiedni skutek wywrzeć.

Polecając się pamięci JWPana
Kreślę się z najgłębszem poważaniem
Andrzej Baumfeld (Boleski)

157

w Wiedniu dnia 6/VI 918

Ekscelencjo,

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie!

Wprawdzie p. Goldscheider wspomniał już o mnie w liście do JWPana, jednak ze względu na wyjątkową ważność sprawy ośmielam się raz jeszcze przedłożyć ją łaskawej uwadze i pamięci JWPana. W szczególności śmiem prosić JWPana, w razie zwinięcia „Polen", o usilne poparcie starań, które podjął już p. Goldscheider, w celu umieszczenia mnie w biurze wiedeńskiego przedstawicielstwa Rządu Polskiego. Sądzę, że w biurze tem, rozszerzonem według

158

planu obecnego, będę, jako publicysta piszący również po niemiecku, siłą pożyteczną i pożądaną. Mogę cię powołać tu na świadectwo p. Goldscheidera, który mu dobrze przeszło trzyletnią pracę moją w „Polen". Nadto z ośmiu lat, które bezpośrednio przed wojną spędziłem w Warszawie w pracy publicystycznej, wyniosłem znajomość ~~znajomość~~ stosunków w Królestwie.

Ekscelencja raczy wybaczyć, że prośbą tą i temi szczegółami trudzę Go ponownie. Niech mię usprawiedliwi położenie bez wyjścia, w jakiembym się znalazł po zamknięciu „Polen", pozbawiony możności powrotu do Warszawy i najprostszych środków do życia. Jestem zaś pewny, że gdziekolwiekby mię JWPan polecił, okażę się – w zakresie mi właściwym – pracownikiem użytecznym i polecenia godnym. Łączę wyrazy najgłębszego poważania

Andrzej Boleski

159

Hierdurch bestelle ich

CZERNIN

Im Weltkriege

Preis: Gebunden Kronen 50

Das Wiener Kabinett und die Entstehung des Weltkrieges"

Name: Prof. Dr. Ladislaus Leopold R. von Jaworski

Adresse: Krakau Studenska 17

Herr

Drucksache

Wilhelm Braumüller

An

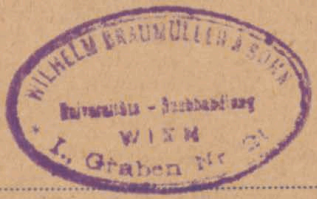

Buchhandlung

Wien I

Graben 21.

160

P. T.

Mit Gegenwärtigem erlauben wir uns die ergebene Anfrage, ob wir von

Deutsche Politik pro 1919

~~das demnächst neu beginnende~~ ..... ~~Quartal~~ ~~Semester~~

senden dürfen?

Damit in der Zusendung keine Unterbrechung eintritt, bitten wir den angefügten Bestellzettel umgehend ausgefüllt einsenden zu wollen, da wir ohne Empfang desselben nicht expediren.

Wien, 11/8 1919
I., Graben 21.

Hochachtungsvoll

WILHELM BRAUMÜLLER & SOHN
k. u. k. Hof- und Universitäts-Buchhändler.

Herren *W. Braumüller & Sohn*

Wien.

Hiermit bestelle als Fortsetzung ~~für das~~ ..... ~~Quartal~~ ~~Semester~~

Deutsche Politik 1919

Unterschrift:

148-1900. DRUCK v. BRUNO BARTELT, WIEN, XVIII/1 THERESIENGASSE 8.

Bibl. Jag.

Wien, am 23. Juli 1917.

E u e r e E x c e l l e n z.

Die ergebenst Gefertigte, Witwe J e t t y B r a w, erlaubt sich an Euere Excellenz mit nachstehender ganz ergebener Bitte heranzutreten.-

Am 1. Juli 1917 ist mein Mann, Herr Hermann B r a w, Kaufmann aus Strzyzow, in Wien gestorben. Der Tod erfolgte in einem Wiener Sanatorium infolge eines schweren Herzleidens, welches sich mein Mann, während der feindlichen Jnvasion, von der sein Heimatsort Strzyzow seinerzeit heimgesucht wurde, zugezogen hat. Die mit der Jnvasion und der Russenherrschaft verbundenen Qualen haben seine Gesundheit derart angegriffen, dass er das Kriegsende nicht mehr erleben konnte.-

Der Verstorbene hinterliess ausser der gefertigten Witwe und einer Tochter, drei Söhne M a x, L e o n und A d o l f, die alle drei seit sehr langer Zeit den Felddienst leisten. Der erstgenannte Max befindet sich derzeit bei der k.u.k. Staffel 574 Feldpost No.4 und wurde für sein erfolgreiches Verhalten vor dem Feinde durch Verleihung einer Tapferkeitsmedaille ausgezeichnet. Derselbe hat vor dem Kriege seinen verstorbenen Vater in allen Geschäftsangelegenheiten vertreten. Jnsbesondere hat er den väterlichen Spiritushandel in Strzyzow geführt und Waldgeschäfte an denen sein Vater beteiligt war, geleitet. Ausser dem genannten Sohne war in die Geschäftsgebahrung des Vaters niemand anderer eingeweiht, da sogar der Compagnon meines verewigten Mannes, Herr A. K e h, welcher über den Geschäftsgang informiert war, während der Kriegszeit gestorben ist. Und das

./.

sind ziemlich ausgedehnte Geschäfte, insbesondere Holzlieferungsverträge mit dem Aerar aus einem bedeutenden bei Przemysl gelegenen Waldkomplexe und ist die Abwicklung derselben eine ziemlich schwere, für mich als unerfahrene Frauensperson, schon gar nicht mögliche Sache. Die Liquidierung des an sich ziemlich belasteten durch Kriegsereignisse in Mitleidenschaft stark gezogenen Erbschaftsvermögens, welches die einzige Quelle des Unterhaltes für eine aus fünf Personen bestehende Familie bildet, ist eine Aufgabe, welche die Kräfte einer gebrochenen Frauensperson, weit übersteigt.-

Durch Hingabe dreier Söhne, welche bereits sei Kriegsanfang ihren Landsturmdienst leisten, wurde die dem Staate schuldige Blutsteuer in ausreichendem Masse entrichtet und soll nunmehr mangels tauglichen Vermögens - verwalters auch die Grundlage des materiellen Fortkommens zugrundegehen.-

Jch erlaube mir somit an Euere Excellenz zu appelieren, Euere Excellenz geruhe obige Umstände zu würdigen und meinen Sohn, M a x B r a w, Landsturmmann, derzeit bei k.u.k. Staffel 574 Feldpost No.4. vom Landsturmdienste entheben zu wollen, damit auf diese Weise mir und meiner Familie die Möglichkeit geboten werde, den Nachlass nach dem Verstorbenen Familienhaupte zu liquidieren, in Ordnung bringen zu können und die aller materiellen Mittel beraubte Familie vor dem materiellen Ruin zu retten.-

Jetty Braw,
derzeit Wien, V.
Brauhausgasse 46/16.
Bei Frau S. Salomon.

Bibl. Jag.

O d p i s.

Baden,Helenenstrasse 45.den 13.IV.1915.

Sehr geehrter Herr Professor!

Vor einigen Wochen bin ich in Berlin gewesen woich mich über die Organisation der Feldarbeiten in Polen informierte, indem die preussische Regierung das Bebauen der Felder im grössten Teile organiesirte.Mit der Direktion dieser Angelegenheit /welche ihren Sitz in Posen hat/ist Herr Dr.Tempski betraut.-Ausser der Lieferung der nothwendigen Saatgetreide liefert diese Organisation die nothwendigen landwirtschaftlichen Maschinen und vor allen die Motorpflüge.Bei der Gelegenheit meines Aufenthaltes in Berlin besuchte ich alle Motorpflüge geschäfte und es stellte sich heraus,dass die Regierung das meiste was fertig gewesen ist schon für Belgien Frankreich und Polen in Anspruch nahm,so dass in diesem Augenblicke nur einige 10-12 Stück noch frei wären,bis Mitte Juni könnten diese etwa 25-30 noch liefern können,insofern man die Bestellung sofort macht wie man mir schreibt.Zu der Herbstbestellungen könnte diese noch mehr geben.

Da die Gegenden mit weichem Boden wie die Kreise Miechow Jendrzejow wo der reiche und schwere Boden in 90 % unverringt ohne der Anwendung der Motorpflüge den Herbstanbau infolge an folständigen Mangel an Arbeitsvieh/Pferde u.Ochsen/nicht durchgeführt werden könnenauch die Herbstarbeiten die Beschaffung derselbenMaschinen die finanziale Kräfte auch des grossen Besitzes übersteigt so ist diese Aktion welche dieses sonst weiche Land von der wirtschaftlichen Ruin retten könnte,nur im administrativen Regierung der entsprechenden Regierungsstellen durchzuführen.

Da ich die Berliner Geschäfte nicht mehr ohne Antwort länger lassen könne und durch Hinausschibung wir diesen richtigen Arbeits faktor wie die Motorpflüge total verlieren können so habe ich mich besonnen mich an Sie verehrter Herr Professor zu wenden da ich sehe dass diese ganze Sache verloren geht. Hochachtungsvollst

Leonard Brohl m.p.

Bibl. Jag.
164

Lwów, 10. czerwca 1918.

Zyblikiewicz 44

Ekscelencyo!
Jaśnie Wielmożny Panie Profesorze!

Stosownie do najłaskawiej udzielonego mi pozwolenia ośmielam się najuniżeniej przypomnieć Waszej Ekscelencji sprawę przydzielenia mnie z powrotem do Ekspozytury.

We Lwowie jest mi ogromnie źle, drożyzna niesłychana, a przytem ustawiczne trudności z nabyciem najniezbędniejszych rzeczy.

/

Serce rwie się do Krakowa, gdzie moi rodzice, wiekiem i chorobą znękani, z utęsknieniem wyczekują chwili mego powrotu.

Z tem rozpaczliwem położeniu jedyną pokładam nadzieję w złotem sercu Waszej Ekscelencji, którego nieoceniona życzliwość ośmiela mnie do zaniesienia tej błagalnej prośby o najłaskawsze orzeczenie.

Wasza Ekscelencja raczy przyjąć wyrazy najgłębszej czci i poważania, z jakimi mam zaszczyt się kreślić

uniżonym sługą
Alfred Brenner

166

WW. Prof. Dr Jaworski Władyst.

otrzymałem sukno 5'55 m

W Brummer

Kraków, dnia 2/3. 1920.

Z poważaniem
W. BRUMMER.

Bibl. Jag.

Rok założenia 1857.
W. BRUMMER, KRAKÓW
UL. GRODZKA 38.
TELEFON 84.

Karta korespondencyjna.

würden, wird Ihnen von dem
Reinertrag nicht, auch dem Herrn Li-
chof Dr. Ladislaus Badenski zurück-
gezahlt werden. Derselbe streckte lich-
weise einen Betrag vor. Alle
einlaufenden Gelder aus dieser
Veröffentlichung gelangen an den
Herrn Lichof Dr. Badenski in.
Indem ich Ihnen das weitere
überlasse, sehe ich der gefälligen
Rücksicht entgegen und verbleibe
Hochachtungsvollst Hochzuehrender
R. u. d.

Dr. Hoch

Hochwohlgeboren
Herrn
Prof. Dr. Ladislaus Ritter
von Jaworski
Krakau.
Studentengasse 14.

Pst. Wien VI. Gofrühlgasse 13. den
10. 4. 17.

Sehr geehrter Herr!

Auf mein Schreiben an Sie, wegen eines eventuellen Beitrages zu den Druckkosten für das Buch „Königreich Polen u. die polnischen Legionäre" erhielt ich von dem hiesigen Verein die Mitteilung, daß man nicht in der Lage sei, wegen mehrseitiger sonstiger Inanspruchnahme.

Ich habe mich in selbstbesetzter Weise in Dienste des Polentumes gestellt, welchem ich doch als Reichsdeutscher vollkommen ferne stehe. Glaubte auch, daß Sie für Ihre Landsleute für Interesse nehmen werden, umsomehr, da es sich doch um ein wohlfahrtsakt der Nächstenliebe für die polnischen Kämpfer handelt. Einen Beitrag den Sie leihweise aus eigenen Mitteln zur Verfügung stellen

168

25/I 1911

Wszy Panie Profesorze,

Uprzejmie dziękuję za przesłanie referatu swego w 2 egzemplarzach. W poniedziałek będzie w rękach p. Pułaskiego

Z głębokim szacunkiem

[illegible]